

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1276 Usque Ad Annum 1312

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1766

VD18 90118251

§. 11. Regis Alphonsi leges.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67012)

Sæcul. XIII.
A. C. 1284

goniæ classis Præfectus 5 Junii cum quadraginta quinque tum triremibus tum aliis navibus comparuit. Subibat portum clamans, & Gallos ad pugnam provocans verbis Caroli Regis contemptum monstrantibus: quin etiam tela in terram conjici volebat Principem ad prælium inducturus. Is continere se non poterat, quanquam eum Rex pater suus per nuncium expresse jussit a pugna usque ad suum reditum abstinere. Legatus quoque pro viribus eam dissuadebat: sed non auditus coram viro publico cum gerente munus scripto declaravit rem se repugnante fieri. Princeps ad triremes delatus suas certamen iniit, in quo captus Messanam perductus est.

§. XI.

Regis Alphonfi leges.

Alphonfus Sapiens Castiliæ Rex mensis Aprilis hujus anni 1284 Hispaliæ regniæ cessit, postquam annos triginta duos regnaverat. Is fuit primus, qui præter cæterasque litteras publicas verbis Hispanicis scribi juberet. Sacrum codicem Hispanicè reddi voluit. Eodem tempore, ut tunc erat, confici curavit corpus legum ex præcepto & intentione patris sui Regis Ferdinandi. Divisum est in septem partes, unde id vocabant *Las*

Sup. lib. 83.
§. 1.

Mariana
l. 14. c. 7.

Prologo.

siete partidas. Alphonsus quinto sui regiminis anno nempe 1251, vigesima tertia Junii hoc opus inchoari voluit, & intra septem annos fuit absolutum. Documenta potius quam leges tractat: & prima pars materias religionis continens Theologiæ ac juris canonici compendium est. En illa, quæ mihi pro instituto meo memorabiliora videntur.

Sæcul. XIII.
A. C. 1284.

Pœnam solennem imponit Episcopus die cinerum exterminando pœnitentes e templo inter præscriptas preces ac ceremonias. Archipresbyter eos Episcopo sinit die cœnæ dominicæ hoc anno & sequentibus, donec eorum pœna completa fuerit. Tum verò intrant templum, & reconciliantur. Pœna publica irrogatur coram Ecclesia, sed per Sacerdotem & minus solenniter. Pœnitens jubetur sacram peregrinationem obire una cum baculo viatorio longiore ac veste, quam scapularem vocant, vel alia distincta a reliquis; aut namellam ferream circa brachium vel collum gerere; aut coenobio inclusus ætatem agere. Quivis Parocho suo conscientia maculas patefacere debet. In periculo mortis etiam homini profano fieri confessio potest, quæ utilis est, quanquam is nequeat absolvere. Episcopi condonant noxas pro constructione templi, aut pontis, vel pro aliis operibus bonis. Sacerdoti eodem

l. part. tit. 4.

l. 18.

l. 20.

l. 21. 22.

l. 29.

l. 45.

l. 50.

Hist. Ecclesiast. Tom. XXII.

N dem

Sæcul. XIII.

A. C. 1284.

dem die bis sacrificare licet certis in casibus; ob exequias, diem anniversarium, nuptias; ut Episcopi, Regis, vel alius Domini magni pietati satisfaciat. Aliter semper convenit illum esse jejunum, nec sumpsisse calicis expurgationem. Siquis Judæus vel Maurus SS. Eucharistiæ ad ægrum portatæ fiat obvius, genua humiliter ponere Christianorum instar, aut delectere de via debet, alioqui triduo futurus in carcere.

tit. 5. l. 5.

Papa præ reliquis Episcopis prærogativas habet varias. Nam potest eos exauthorare, in pristino gradu reponere & par esse si judicet; ad aliam transferre Ecclesiam; Archiepiscoporum, Patriarcharum, seu primariorum Præsulum jurisdictione eximere, illorum abdicacionem accipere; Clericos ab Episcopis excommunicatos in integrum restituere. Potest ex una dioecesi duas, ex duabus unam facere, Episcopum Episcopo subrogare, episcopatum novum erigere. Potest votis petendi Hierosolymam, aliarumque peregrinationum laxamenta dare; juramentorum religione, ut perjurii evitentur, atque legibus in natalium vitiis & in ætate minore solvere ad obtinendos Ordines ac beneficia. Potest convocare, dum libet, concilium generale in quo Episcopi omnes comparere debeant. Etiam Principibus imperare potest.

potest, ut veniant, vel idoneos mittant viros, quando de tuenda vel augenda fide agitur. Potest ad honorem ac emolumentum Ecclesiæ sanctiones facere in rebus spiritualibus, cunctique Christiani eas observare tenentur. Potest beneficia Clericis adimere, & conferre, aut promittere per litteras suas, antequam vacent.

Anathemata ab aliis prolata dissolvere potest; sed nemo alius illa, quæ ipse per se aut per delegatos dixit. Ab eius sententia nemo appellare, & ille solus judicare potest appellationes ad tribunal suam delatas. In quavis materia ecclesiastica ad eum proxime provocari potest. Ad possidenda simul plura beneficia etiam cura animarum prædita, & sacrilegi mercatus reis gratiam legum potest facere. Ad illum solum afferendæ sunt causæ majores, veluti quæstiones de Fide.

In Hispania, quoties decessit Episcopus, Collegii Decanus id nunciare Regi, ad electionem procedendi copiam petere, ac Ecclesiæ vacantis bona ei commendare debet. Ille hæc custodiri, ac electo Episcopo, postquam se ipsi stitit, tradi curat. Lex ait hanc prærogativam Hispaniæ Regibus obvenisse ob ereptam Mauris regionem, conditasque aut dotatas Ecclesias. Sed vidimus Franciæ Reges

Sæcul. XIII.
A. C. 1284.

l. 18.

Sup. lib. 53.
p. 33.

Sæcul. XIII. ges a tempore secundæ stirpis hæc jun
 A.C. 1284 possedisse sine talibus victoriis.

tit. 6. l. 50.
 &c.

l. 56.

l. 57.

l. 58.

l. 59.

Cleri libertas & privilegia his legibus fusissime enumerata reducuntur maxime ad securitatem ejus, & immunitatem a tributis & locorum oneribus, quibus obnoxii sunt urbium arciumque incolæ. Jurisdictio ecclesiastica comprehenditur omnes materias ad forum laicorum spectantes, nempe decimas, primitias & donationes, matrimonia, statum hominum, electionem Præsulis, jus nominationis seu patronatus, sepulturas, beneficia, censuras ecclesiasticas, constitutionem limitum inter Episcopos vel Archidiaconos, Sacramenta, quæstiones de Fide. In re profana Clericus debet esse re Judicem ecclesiasticam etiam petenti causa, si alium impugnat Clericum; si solius defensionis gratia, si contra laicum stat. Judex ecclesiasticus cognoscit omnes causas versantes in hæresi, sacrærum nundinatione, perjurio, usura, adultério, connubio irrito, sacrilegio. Reges cæterique Principes profani debent suam potentiam adhibere ad coercenda ecclesiasticorum molimina religioni noxia: veluti si quis pro Papa gereret legitime non electus; si quis errorem contra fidem defenderet; si quis schisma faceret. Clericus anathematis usque adeo spernens, ut per anni

tium eo devinctus hæreat, per jacturam Sæcul. XIII.
 tuorum bonorum omnium compelli po- A.C. 1284.
 test, ut se submittat Ecclesiæ. Cunctis
 in his casibus Clerici amittunt sua privi-
 legia, per quæ jurisdictione profana sunt
 exempti. Prohibetur etiam, ne laici *tit. 9. l. 19.*
 contra Præsules se proscibentes confur-
 gant, & pactiones inter se foederaque
 ineant, ut vindictam sumant, illisque com-
 munionem suo modo adimant, si eos
 eorumque domesticos in urbibus suis
 emere aut vendere, suis in furnis coque-
 re, in suis molis molere, ex suis fonti-
 bus aquam, e montibus suis lignum a-
 sportare non patiantur. Qui per annum
 ac diem proscriptus manet, declarandus
 est hæreticus, ac privandus jure nomi-
 nationis, aliove, quod in templum habet:
 sui clientes fiduciarii non debent eis pa-
 rere, nec tributum pendere.

l. 33.

Religiosi, de quibus in hac prima *tit. 7.*
 parte longus est sermo, sunt monachi
 tantum & Canonici Regulares: ibi nul-
 la fit mentio Fratrum Mendicantium pro-
 babiliter ideo, quia erant recentes ni-
 mium, atque de his nihil habebant can-
 ones, ac decretales, e quibus hæc leges
 depromptæ sunt. Contra ibi magnope- *tit. 13. l. 5.*
 re commendantur Parochorum jura tum
 administrandi Sacramenta, tum sepelien-
 di mortuos.

Sæcul XIII.

A.C. 1284.

In præfatione partis secundæ religio dicitur esse tuenda per potestatem non spiritualem solum, sed profanam quoque tam contra hostes apertos nimirum ethnicos, quam adversum malos Christianos. Ut pateat has duas potestates a Deo institutas esse, adducitur allegoria duorum gladiatorum, de quibus meminit Evangelium: & additur, easdem potestates debere semper conspirare ad obsequium sibi mutuo ferendam: alioquin nec Fidem, nec justitiam durare diu in terra posse. Postea Imperator nemini debere obedientiam fertur præterquam Papæ in rebus spiritualibus. Quæ verba illius non adstrictum volunt ad morem profanis in materiis ei gerendum.

Luc. 22. v. 38

tit. 1. l. 1.

§. XII.

Decimæ pro sacra expeditione transmarina.

Rayn. n. 32.

Bellum sacrum contra Regem Arragoniæ, ac generatim tota Siciliæ recuperationem, quam Papa semper agibat animo: & in qualibet Christiani orbis regione singulares erant difficultates exequendi hoc consilium. Rudolphus electus Romanorum Rex omni operâ nitebatur, suam ut potentiam in Germania firmaret, & familiam suam collo-